

Toimivan työeläketurvan puolesta

ELÄKETURVAKESKUKSEN STRATEGIA 2022–2026

Sisällys

1 Kohti uutta strategiakautta	1
2 Strategian lähtökohdat	3
3 Strategiset tavoitteet 2022–2026	6
4 Liite: Eläketurvakeskuksen toiminta strategiakaudella 2022–2026.....	7

1 Kohti uutta strategiakautta

Eläketurvakeskus on lakisääteinen työeläketurvan kehittäjä, asiantuntija ja yhteisten palvelujen tuottaja. Eläketurvakeskuksen tehtävät määritellään Eläketurvakeskuksesta annetussa laissa.

Eläketurvakeskuksen strategiassa vuosille 2022-2026 on otettu huomioon Eläketurvakeskuksesta annetussa laissa säädetyt tehtävät ja Eläketurvakeskuksen edustajiston 3.12.2020 hyväksymät toiminnan suuntaviivat.

Strategiahaastatteluiden perusteella Eläketurvakeskuksen sidosryhmät pitävät Eläketurvakeskuksen roolia selkeänä ja arvostavat sen toimintaa. Merkittävä toiminta-alueiden, palveluiden tai toimintatapojen tarkistaminen ei ole tarpeen. Eläketurvakeskukselle esitetyt toiveet kohdistuvat enemminkin ajankohtaisiin sisältökysymyksiin. Jatkuvuus Eläketurvakeskuksen roolissa ja tehtäväkentässä on vahvuus, joka edesauttaa resurssien ja toiminnan suuntaamista tavoitteiden edistämiseen.

Työeläkejärjestelmän isoin haaste muodostuu pitkän aikavälin rahoitusnäkökulmasta. Matala syntyvyys pienentää tulevaa työikäisten joukkoa samalla kun työeläkemeno kasvaa. Näkökulma tuottaa strategiakaudelle 2022–2026 tilauksen rahoituksen, varojen ja vastuiden kehityksen systemaattiselle seurannalle ja arvioinnille. Vuoden 2017 työeläkeuudistuksessa sovitun kokonaisarvion aika ajoittuu myös strategiakaudelle.

Voidaan olettaa, että strategiakauden aikana tehdään arvioinnin pohjalta näkyviä parantavia päätöksiä. Eläketurvakeskuksen kehittämistehtävä korostuu. Päätösten pohjaksi tarvitaan Eläketurvakeskukselta paitsi menneen kehityksen arviointia myös aikaisempaa enemmän eteenpäin katsovaa valmistelevaa työtä sekä vaihtoehtojen etsimistä ja punnintaa yhdessä työeläkealan ja eri sidosryhmien kanssa. Lisäksi muutosten läpiviennissä vaaditaan Eläketurvakeskuksen asiantuntijapanosta niin säädösvalmistelun tukena kuin tietojärjestelmien uudistamisessa sekä ohjeistuksessa ja koulutuksessa.

Työeläketurvan toimeenpanossa lähivuosien kehityksen ajurit ovat toisenlaiset. Toimeenpano sujuu lähtökohtaisesti hyvin, kun työeläkealan prosessit ovat tehostuneet, tietojärjestelmiä on parannettu ja on siirrytty tulorekisterin aikaan. Digitalisaation mahdollistamien hyötyjen hakeminen kuitenkin jatkuu. Liiketoimintalähtöisyys ja eläkevakuuttajien erilaiset intressit ohjaavat vahvasti päätöksentekoa yhteisten tietojärjestelmien osalta. Eläketurvakeskus edistää toiminnallaan työeläkealan yhteisen näkemyksen muodostumista ja pyrkii uudistuksissa löytämään työeläkealan kokonaisuuden näkökulmasta kustannustehokkaita ja vakuutettujen kannalta toimivia vaihtoehtoja.

Työeläkealan omien ratkaisujen rinnalla jatkuvat myös julkishallinnon palveluiden kehittäminen ja sosiaaliturvaa koskevat uudistukset. Eläketurvakeskus seuraa niitä, vaikuttaa niiden sisältöön ja osallistuu työeläkealan kannalta merkittävimpien hankkeiden suunnitteluun ja toteutukseen yhteistyössä työeläkealan kanssa. Henkilötunnuksen uudistamiseen liittyvät työt ajoittuvat strategiakaudelle ja ovat työeläkealan yhteinen haaste.

Muutokset korostavat kansalaisviestinnän tarvetta. Työeläketurvan perusteiden tuntemisessa on parantamisen varaa, tämän lisäksi mahdolliset uudistukset ja toimeenpanon kehittäminen vaativat panostusta viestintään ja yhteistyötä eri toimijoiden välillä.

Omien palveluidensa kehittämisessä Eläketurvakeskus panostaa asiakkaidensa ja sidosryhmiensä toiminnan ja odotusten tuntemiseen, ja toisaalta tekee tunnetuksi omia tehtäviään ja palveluitaan. Palveluja kehitetään asiakaspalautteen, yhteisten tarpeiden ja asiakasarvon pohjalta. Valvonnan kattavuutta laajennetaan ja toteutusta uusitaan.

Strategiaa toteutetaan kustannustehokkaasti. Eläketurvakeskuksen kustannustaso työeläkealan toimeenpanokuluihin suhteutettuna on edelleen mielekäs seurantamittari ja verrokki resurssikehityksessä. Eläketurvakeskus pyrkii tulokselliseen ja sujuvaan toimintaan tehokkaiden prosessien ja tietojärjestelmien avulla. Eläketurvakeskus pitää huolta henkilöstönsä osaamisesta ja työhyvinvoinnista sekä kehittää työtään ja työyhteisöään arvojensa mukaisesti.

2 Strategian lähtökohdat

Visio työeläketurvasta

Työeläke on keskeinen osa hyvinvointia ja siihen luotetaan. Se on rahoituksellisesti kestävä, tehokkaasti järjestetty ja edistää talouden vakautta.

Työeläketurvan visio on Eläketurvakeskuksen ja sen sidosryhmien yhteinen näkemys tavoitellusta. Visio heijastaa myös kansalaisten toiveita työeläketurvasta. Eläketurvakeskus pyrkii omalla toiminnallaan edistämään vision toteutumista. Tarkemmin visiossa ilmaistut tavoitteet ja niiden sisältö ovat seuraavat:

Työeläke on keskeinen osa hyvinvointia...

Työeläke edistää kaikkien vakuutettujen hyvinvointia. Työuran aikana työeläkevakuutus luo varmuutta toimeentulosta vanhuuden, työkyvyttömyyden ja perheenhuoltajan kuoleman varalta. Työuralta karttunut eläke mahdollistaa toimeentulon säilymisen kohtuullisena eläkeaikana.

...ja siihen luotetaan.

Eläkevakuutusmaksut luovat vahvan oikeuden etuuksiin. Ihmiset odottavat saavansa työuransa jälkeen maksujensa vastineeksi riittävän eläkkeen. Luottamus ansaitaan rahoituksellisesti ja sosiaalisesti kestäväillä ratkaisuilla, avoimella viestinnällä ja tehokkaalla toimeenpanolla.

Se on rahoituksellisesti kestävä, ...

Maksut, rahastot ja sijoitusten tuotto riittävät eläkkeiden maksamiseen. Työeläkkeiden rahoitukseen ja maksutasoon liittyvät pitkän aikavälin näkymät ovat vakaat. Rahoitukseen vaikuttavat muutokset kohtelevat tasapuolisesti eri sukupolvia.

... tehokkaasti järjestetty...

Eläkeoikeudet on rekisteröity oikein ja tarvittavat tiedot ovat nopeasti ja vaivattomasti käytettävissä. Hajautettu toimeenpano pitää yllä kilpailua ja pitää toimeenpanokustannukset kurissa. Eläkkeet ja vakuutusmaksut maksetaan oikean suuruusina ja ajallaan. Asiakkaita palvellaan hyvin ja nopeasti. Työeläketurvan sopiva mitoitus pitää kokonaiseläkejärjestelmän yksinkertaisena, kun tarve täydentäviin eläkejärjestelyihin on vähäinen.

...ja edistää talouden vakautta.

Yhtenäinen, pakollinen ja riittävä työeläketurva vähentää hallinnollista taakkaa ja antaa työnantajille ja yrityksille mahdollisuuden keskittyä ydintoimintoihinsa. Kattavuus ja yhtenäiset säännöt tukevat tervettä kilpailua ja edistävät työvoiman liikkuvuutta. Eläketulot turvaavat ostovoimaa ja vakauttavat kulutuskysyntää. Edut ja maksut ovat osa elinkaaren tulojen tarkoituksenmukaista kohdentamista.

Eläketurvakeskuksen toiminta-ajatus

Eläketurvakeskus on lakisääteinen työeläketurvan kehittäjä, asiantuntija ja yhteisten palvelujen tuottaja.

Toiminta-ajatus nostaa näkyville Eläketurvakeskuksen lakisääteisen luonteen ja tiivistää tehtävät kolmeen tehtäväkokonaisuuteen, jotka kattavat sekä arvioinnin ja kehittämisen että toimeenpanon tehtäväalueet.

Eläketurvakeskuksen missio

Toimivan työeläketurvan puolesta.

Eläketurvakeskuksen toiminnan päämääränä on viime kädessä kansalaisen työeläkevakuutusturvan luotettavuudesta ja sujuvuudesta huolehtiminen. Työeläketurva on toimivaa silloin kun se täyttää sille asetettuja rahoitukseen ja toimeentulon turvaamiseen liittyviä tavoitteita. Toimeenpano on toimivaa, kun työeläkevakuuttamisen ja sosiaaliturvan hoitamiseen tarvittavat tietojärjestelmät ja palvelut ovat kunnossa ja tiedot ovat saatavilla vakuutetun tarpeisiin nopeasti ja vaittomasti.

Eläketurvakeskuksen visio

Meiltä kysytään, meihin luotetaan.

Eläketurvakeskus auttaa työeläketurvan vision toteutumista olemalla tunnettu ja luotettu työeläketurvan sisällön ja toimeenpanon asiantuntija. Haluamme olla päätöksentekijöiden, työeläkealan, median ja muiden toimijoiden tukena eläketurvaan liittyvien kysymysten ratkaisemisessa.

Eläketurvakeskuksen arvot

Luotettavuus

Nojaamme tosiasioihin
Pidämme lupauksemme
Olemme puolueettomia

Rohkeus

Tartumme haasteisiin
Ennakoimme tulevaa
Uudistumme

Kumppanuus

Teemme yhdessä
Palvelemme joustavasti
Etsimme ratkaisun

Eläketurvakeskuksen arvot on laadittu yhdessä henkilöstön kanssa, ja ne kuvaavat kaikille yhteistä arvopohjaa. Arvojen sanoitukset ohjaavat roolimme mukaista toimintaa ja valintoja.

Eläketurvakeskuksen palvelut ja asiakkaat

Eläketurvakeskuksen palvelut voidaan jakaa kolmeen ryhmään: työeläketurvan toimeenpanoon liittyviin palveluihin, eläketurvan arviointiin ja kehittämiseen liittyviin palveluihin sekä näitä tukeviin palveluihin.

Työeläketurvan toimeenpanossa asiakkaita ovat yksityiset ja julkiset työeläkevakuuttajat, muut sosiaali- ja vakuutusturvan hoitajat, vakuutetut ja työnantajat (valvonta ja ulkomaan palvelut), viranomaiset ja IT-kumppanit. Eläketurvan arvioinnin ja kehittämisen asiakkaita ovat päätöksentekijät, media, kansalaiset ja järjestöt, tutkimus- ja tilastotahot ja kansainväliset järjestöt.

3 Strategiset tavoitteet 2022–2026

Eläketurvakeskuksen strategiset tavoitteet vuosille 2022–2026 koskevat vaikuttavuutta ja voimavaroja. Vaikuttavuustavoitteita on viisi ja voimavaratavoitteita kaksi.

Vaikuttavuustavoitteet

1 Tarjoamme luotettavaa tietoa työeläketurvan arviointiin

- 1.1 Tuotamme ajantasaista ja luotettavaa asiantuntijatietoa eläketurvan ja työeläkejärjestelmän tilasta ja kehityksestä.
- 1.2 Tuotamme riippumatonta tutkimustietoa eläketurvasta, eläkejärjestelmästä ja työeläkeuudistuksista.
- 1.3 Tietovarantomme ja niihin tukeutuvat mallit ja menetelmät ovat korkealaatuisia.
- 1.4 Asiantuntijatietomme on tarjolla päättäjille ja vaikuttajille sopivassa muodossa.

2 Olemme asiantunteva työeläketurvan kehittäjä

- 2.1 Tuotamme vaihtoehtoja työeläketurvan ja sen toimeenpanon kehittämiseen.
- 2.2 Tuemme eläkelainsäädännön valmistelua ja edistämme siitä seuraavia tietojärjestelmämuutoksia sekä lakien toimeenpanoa.

3 Työeläkealan yhteiset tietojärjestelmäpalvelut tukevat tehokasta toimeenpanoa

- 3.1 Työeläkealan yhteiset tietojärjestelmäpalvelut ja prosessit toimivat tehokkaasti ja asiakaslähtöisesti.
- 3.2 Työeläkealan ja eri sidosryhmien välinen sähköinen tietojenvaihto tukee toimeenpanoa ja sen automatisointia.
- 3.3 Edistämme työeläkealan tavoitteita julkishallinnon kehityshankkeissa.

4 Työeläketurva tunnetaan

- 4.1 Kansalaiset tietävät eläketurvan perusteet ja uudistusten sisällön.
- 4.2 Kansalaiset tuntevat oman eläketurvansa.
- 4.3 Yhteiskunnan päättäjät ja vaikuttajat tuntevat työeläketurvan ja työeläkejärjestelmän.

5 Palvelumme vastaavat asiakkaan tarpeita

5.1 Parannamme asiakasymmärrystä ja kehitämme palvelujamme yhdessä asiakkaiden kanssa.

5.2 Turvaamme kattavan työeläkevakuuttamisen tehokkaalla valvonnalla.

Voimavaratavoitteet

6 Toimimme tuloksellisesti ja joustavasti

6.1 Toimintatapamme ovat sujuvia, lisäävät yhteistyötä ja tukevat uudistumista.

6.2 ETK:n prosessit ovat tehokkaita ja tietojärjestelmät tukevat niitä.

6.3 ETK:lla on tehtäviensä hoitamiseen tarkoituksenmukaiset resurssit.

7 Eläketurvakeskus on hyvä ja vetovoimainen työpaikka

7.1 Kehitämme osaamistamme ja työyhteisöämme aktiivisesti.

7.2 ETK:ssa on hyvä tehdä työtä, ja työ koetaan merkitykselliseksi.

4 Liite: Eläketurvakeskuksen toiminta strategiakaudella 2022–2026

Strategiadokumentin liitteessä on kuvattu toimintaympäristön muutosta ja Eläketurvakeskuksen strategiisiin tavoitteisiin liittyviä osatavoitteita ja tehtäviä tarkemmin. Liitteen tehtävä on ohjata strategian toteuttamiseen tähtäävää vuosisuunnittelua.